

ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

อมรรัตน์ กมล*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามเพศและประสบการณ์การปฏิบัติงาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก จำนวน 120 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 ผลการวิจัยพบว่า 1)ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2)บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3)บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ บุคลากรทางการศึกษา การบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

บทนำ

แนวคิดการปฏิรูปการศึกษา (Educational Reform) มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลัง และมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.

2553 ซึ่งจัดให้มีระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ผู้เขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันการศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติ มาตรา 39 ที่ว่า “มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” การกระจายอำนาจดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว อิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 ; 7) และในการบริหารสถานศึกษานั้น ในมาตรา 40 ได้บัญญัติ ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ให้ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เพราะรัฐมองเห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน

สำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) ในประเทศไทยนั้นเริ่มปรากฏชัดเจนขึ้นหลังจากที่รัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่ก็น่าเชื่อว่าประเทศไทยจะไม่ดำเนินการบริหารตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) เฉยเสียทีเดียว ถึงแม้ว่าในภาพรวมของการบริหารการศึกษาของไทยก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะอยู่ในลักษณะของการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ขาดเอกภาพในการบริหาร ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และไม่มีระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานที่ชัดเจน ตลอดจนขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น (อุทัย บุญประเสริฐ, 2543 อ้างถึงใน อุมัร สวาหฺลิ่ง, 2546 : 25) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management) ได้รับอิทธิพลมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ธุรกิจ อุตสาหกรรม ที่ประสบความสำเร็จจากหลักการ วิธีการ และกลยุทธ์ในการทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ สร้างกำไรและสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าและผู้เกี่ยวข้องยิ่งขึ้น ความสำเร็จดังกล่าวนี้ทำให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นนั้น

ต้องปรับกระบวนการและวิธีการที่เคยเน้นแต่เรื่องการเรียนรู้การสอน ปรับไปสู่การบริหารโดยการกระจายอำนาจไปยังโรงเรียนที่เป็นหน่วยปฏิบัติ และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างแท้จริง (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2544 : 141-142) การบริหาร และการจัดการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ การจัดการศึกษาที่ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School – Centered Administration) โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนได้เข้ามามีบทบาทในการให้คำแนะนำ การช่วยเหลือการประเมิน และการอนุมัติ โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการนำมติในที่ประชุมไปใช้ในการจัดการศึกษา เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ (2541, อ้างถึงใน อุทัย บุญประเสริฐ, 2545 : 2) การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหาร โรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จ มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตรด้านงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป เป็นการบริหารจัดการที่เป็นไปตามความต้องการของโรงเรียน โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาในการใช้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินการแก้ปัญหาและจัดกิจกรรมการศึกษา นำรูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปใช้และปรับปรุงพัฒนาจนเป็นลักษณะของตนเอง อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษาคือการจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพสังคม ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยศึกษาในขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการ และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาชีวิต สังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ได้รับการส่งเสริมให้สามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีความสำคัญต่อการการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ช่างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดตามเป้าหมายหลักของผู้วิจัย การบริหารจัดการ โดยใช้

โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารสถานศึกษาในภาพขององค์กรวม ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการมองสถานศึกษาทั้งระบบว่า จะต้องให้มีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นและพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (อ้างถึงในภาวิดา ธาราศิริสุทธิและศิริพงษ์ เสาถายน, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 120 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 92 คน แต่งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 103 คน คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยหลักการสำคัญในการบริหารแบบ School-Based Management โดยทั่วไป ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or

Involvement)หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวน 120 คน คัดเลือกโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก ประกอบด้วยบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา เพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 เพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 คน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6-10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบไปด้วยแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 จำนวน 5 ด้าน 45 ข้อ ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) โดยผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่า 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .970 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 103 ฉบับ โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่าง วันที่ 8 - 11 พฤษภาคม 2560 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t- test จำแนกตามเพศ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปร ประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ผลการวิจัย

- 1)ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
- 2)บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 3)บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานโดย ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบประเด็นที่ น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการคืน อำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน และด้านหลักการบริหารตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

1.1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่าอยู่ใน ระดับ มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดแผน นโยบาย ภารกิจ เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนให้ความเห็นชอบสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ใน ระดับ มากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ คณะกรรมการสถานศึกษากำหนด นโยบายและแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษากำหนดแนวทาง วิธีการและหลักเกณฑ์ ในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และสถานศึกษากำหนดแนวทาง วิธีการ พัฒนา บุคลากรให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา

1.3 ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ ตามลำดับมากไปหาน้อย โดยเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก ทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ได้มาตรฐานและ สถานศึกษาส่งเสริมให้ มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.4 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ได้แก่ สถานศึกษามีระบบนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และ ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและภายนอก และ สถานศึกษากระตุ้น ให้มีการประชาสัมพันธ์กิจการของสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

1.5 ด้านหลักการบริหารตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับ มากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความ ร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนสถานศึกษากำหนดแนวทางในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติ และสถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2.เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน และบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและทุกเพศเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารอย่างแท้จริง บุคลากรครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการ เครือข่ายผู้ปกครอง ของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมศาสตร์ ตรีชนกถึงบทบาทหน้าที่และได้ เข้ามามีบทบาทต่อการบริหารในทุกฝ่ายของโรงเรียนทั้งการบริหารวิชาการ ในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน ที่มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษา ในการบริหารงบประมาณมีการร่วมระดมทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นปัจจัยในการบริหาร การบริหารทั่วไปมีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบและร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหาร สถานศึกษา และการบริหารงานบุคคลมีการวางแผนจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภาระงานจัดทำแผนอัตรากำลังบุคลากรของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกับ กาญจนา เวียงกลม (2556) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จังหวัด อุทัยธานี ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับ สุเนตร เพ็ญจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน อัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่าความพึงพอใจของ ครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน อัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ชีรศักดิ์ อยู่วัฒนา (2556) ที่ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียน เพนียด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

พบว่า ครูที่ที่มีเพศต่างกันมี ความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุปแล้วไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับสัญญา พันธุ์ไชย ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารแบบฐานโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีการบริหารแบบฐานโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารแบบฐานโรงเรียน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านแนวทางการจัดการศึกษา ด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยทุกปัจจัยสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารแบบฐานโรงเรียน ประกอบด้วย ด้านแนวทางการจัดการศึกษา ด้านครูผู้สอนและด้านคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาให้มากขึ้น สอดคล้องกับหลักสูตร ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
- 2.สถานศึกษากำหนดแนวทางให้ชัดเจนในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติ
- 3.สถานศึกษาควรปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเข้าสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดา เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดาจารย์ จำแนกตามอายุ อาชีพ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน เพื่อนำมา เปรียบเทียบความแตกต่างต่อความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาระบบจัดการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดาจารย์ต่อไป

3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาธรรมดาจารย์ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบอื่น เช่นแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ซึ่งเป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจและตีความข้อมูลได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา เวียงกมล. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษา

สังกัดส านักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จังหวัด อุทัยธานี. ปรินญา

นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยพิษณุ โลก.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขการกำหนดพื้นที่

การศึกษาและกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ,

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ดิเรก วรรณเสียร. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การบริหารฐาน โรงเรียนเชิงคุณภาพทั้งองค์กร.

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ : 2543,

(อัดสำเนา).

ธีรศักดิ์ อยู่วัฒนา. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม

โรงเรียนเพนียด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. ปริญญาณิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธี. (2559).การศึกษาอิสระ. เอกสารประกอบการบรรยายภาควิชาการบริหารการศึกษา

และอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพฯ :

เมตต์ เมตต์การ์ณจิต. (2547). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

รุจิร ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์,

สัญญา พันธุ์ไชย. (2554). ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุเนตร เพ็ญจันทร์. (2548). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

อัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหาร

การศึกษา : มหาวิทยาลัยบูรพา.